

Zamenjani vlogi predsedniških kandidačlov

STEWART ALSOP, znani politični opazovalec in komentator, ki potuje začasno z governerjem Stevensonom po deželi, ugotavlja sledeče zanimivosti z ozirom na oba predsedniška kandidata:

Stevensonova strategija precizno odraža razne njegove značilnosti, predvsem njegovo inteligenco, politično bodrost, žilavost in pravilne kalkulacije ali presoje stvari. Stevenson je tako rekoč še vedno popoln neznanec v primeri z Eisenhowerjem, toda se kaj naglo uveljavlja. — Nikakega dvoma ni, da je on eden najsjajnejših oratorjev, in to je, kar ljudje hočejo. Značilnost Stevensonovih nastopov je v dejstvu, da ne govori kot kandidat, temveč kot predsednik vsemu narodu.

Tako bi morali zveneti Eisenhowerjevi govori. Časnikarji na Eisenhowerjevemu vlaku neprestano mrmrajo, ker Eisenhowerjevi govori niso specificirani in "to the point", kakor pravijo Amerikanci, temveč vedno polni splošnosti in kot taki brez novičarskih vrednosti. Težko je namreč napisati novico, če general govorec o korupciji, navija vedno eno in isto.

Največja Eisenhowerjeva vrednota je v njegovem slovesu velikega svetovnega voditelja. Zato je nekam čudno, da zvenijo govori Stevensona, malo znanega politika, kot govori svetovnega voditelja, dočim govori Eisenhowerja, resničnega in velikega svetovnega voditelja, zvene čisto kot govori krajevnega politika.

Danes je zadnji dan za registracijo!

Kdor želi voliti pri volitvah dne 4. novembra 1952, mora biti registriran.

Zadnji dan registracije v okraju Cuyahoga je danes 24. 24. septembra.

Registracija je potrebna za tistega, ki ni bil do sedaj še registriran, ali pa, ki ni volil leta 1950 ali 1951.

Ali ste javili pravočasno spremembo naslova?

Slovenska pisarna
6116 Glass Ave., Cleveland, O
Telefon: EX 1-9717

OTROCI v spremstvu staršev imajo brezplačen vstop k nedeljski igri (Teta na konju). Vljudo ne prosimo starše da pazijo, da otroci ne bodo motili drugih obiskovalcev.

REZERVIRANE vstopnice k nedeljski Ligin prireditvi v SND na St. Clairju se dobe samo v Slovenski pisarni. Te stanejo \$1.50. Sicer so pa vse vstopnice za dvorano in balkon po \$1. Dobe se v naši pisarni, v Orazmvi slaščičarni in pri Mr. Resniku.

VAJE (Teta na konju) danes v Slovenski pisarni, jutri pa na odru v SND. — Varšek.

KNJIGE. Več naročnikov še čaka na molitvenik "Večno življenje" (v usnje vezan). Trenutno nimamo nobenega molitvenika več. Pričakujemo pa pošiljko, z molitvenikom v usnje vezanim. Tudi Jalenove knjige še ni. Pač pa imamo spet Fr. Jakličovo knjigo "Baraga" in sicer po \$3. Napovedana je pošiljka s knjigami o nadškofu Jegliču.

"Invazija" Danske po ameriških marinah

Vaje NATO sil je hotel opazovati sovjetski tanker, ki pa so ga zapodili iz danskih voda.

SKAGEN, Danska. — Dne 22. septembra so se vsuli na tukajšnje obrežje ameriški marini, ki so podvzeli poizkusno amfibijsko izkrcanje na obalo. To izkrcanje je bilo vključeno v orožnih vajah NATO armade, ki ji poveljuje ameriški gen. Ridgway.

Dvajset minut zatem, ko je prvi marin skočil na kopno, je že 1.200 marinov ustanovilo svoje oporišče pol milje globoko v notranjosti pokrajine.

Ko je zavezniška mornarica manevrirala v bližini obali, da pripravi in krije invazijo, se je v notranjosti danskih voda zadržal sovjetski tanker Carpat, s čigar jambora je plapolala zastava s kladivom in srpom. — K tankerju sta priplula dva danska rušilca ter ga zapodila iz teritorialnih voda, nakar je parnik odplul proti Murmanskmu.

Iz raznih naselbin

PITTSBURGH, Pa. — Mr. in Mrs. Martin Prasnikar, Hite Rd., Harwick, Pa., sta bila obveščena od Defense Departmenta, da je 20 let stari njihov sin, vojni letalec James Prasnikar, dal svoje mlado življenje na oltar domovine. Letalo, na katerem se je nahajal, je bilo sestreljeno blizu Taegu v Južni Koreji.

Mrs. Prasnikar je predsednica za Ameriško-Slovenski dan in za Slovenski radio program v Pittsburghu.

NAGUIB JE PREVZEL — Bivši egiptovski min. predsednik Ali Maher (na desni) se rokuje z gen. Mohamedom Naguibom, potem ko je ta prevzel tudi predsedstvo vlade. Naguib bi rad s pomočjo vojske napravil v Egiptu red in moderniziral zaostalo deželo.

STEVENSON V NEW YORKU; EISENHOWER V OHIO

Governer Stevenson je s svojimi izjavami užgal konvencijo delegacije AFL v New Yorku. — V Cincinnatiju, O., je pa množica priredila veličasten sprejem kandidatu Eisenhowerju, katerega je predstavil — senator Robert A. Taft.

GEN. EISENHOWER CINCINNATI, O. — Kandidat Eisenhower je izjavil, da je "šibkost srca" governerja Eisenhowerja razvidna iz njegovih zunanje-političnih nazorov in iz zadržanja administracije napram komunistom. "Amerika stoji pred veliko nevarnostjo", je rekel Eisenhower. Zato jo je treba rešiti, da ne postane "oblegana prednja postojanka utrujenega demokratskega sveta".

Republikanski kandidat je na vso moč udaril po Trumanovi administraciji, katere rekord v mednarodnih zadevah je imel za posledico predajo celih narodov sovražnikom svobode. Daje je ožigolati predsednika Trumana, ki da tako lahkomišljevski govori o korejski vojni in ki pravi, da bi "Eisenhower odobril vojno".

Eisenhowerja je sprejela v Cincinnatiju ogromna množica ljudi, ki so stali deset vrst globoko ob cestah, po katerih se je peljal kandidat v dvorano, kjer je bil javni shod. Opazovalci trdijo, da je Eisenhowerja pozdravljalo 250.000 ljudi in da je bil to največji sprejem v državi Ohio izza dni pok. predsednika Roosevelta.

Kandidata Eisenhowerja je predstavil množici v dvorani — senator Robert A. Taft, ki si je izbral svoj rojstni kraj za prvi nastop z možem, ki ga je porazil na republikanski konvenciji v Chicagu. Taftu so burno ploskali, ko je izjavil, da je dobrodošlica, ki jo je priredilo ljudstvo v Cincinnatiju gen. Eisenhowerju, dobro znamenje za njegovo zmago v novembru.

Taftu so tudi ploskali, ko je izrekel dobro besedo za senatorja Nixon, ki je zdaj tarča napadov zaradi vsote \$18.000, katero je sprejel za svoje izdatke od bogatih Kalifornijčanov.

General Eisenhower pa je imel lepe besede za zveznega senatorja Brickerja in Charlesa P. Tafta, brata senatorja Tafta, ki kandidira za governerja države Ohio.

Danes bo Eisenhower ves dan v Ohio, kjer bo nastopil v mestih Middletown, Springfield, Dayton, Columbus, Delaware in Wellington, zvečer pa bo imel svoj glavni govor v Clevelandu.

General je predvsem in povsod naglašal, da je njegova politična misija — mir sveta.

GOV. STEVENSON NEW YORK. — Governer Stevenson je v ponedeljek govoril tukaj pred konvencijo Ameriške delavske federacije, kjer je bil deležen burnega pritrjevanja ter je izvajal veliko zmago nad svojim nasprotnikom Eisenhowerjem, ki je govoril na konvenciji pretekli teden. Delegatom je povedal to, kar so hoteli slišati: da je treba Taft-Hatleyjevo predlogo v celoti zavreči, ne pa amendirati, kakor je naglašal kandidat Eisenhower.

Toda največjega aplavza ni bil Stevenson deležen, ko je govoril proti gori imenovanemu zakonu, temveč tedaj, ko je stavil svojim republikanskim nasprotnikom celo vrsto vprašanj. Stevenson je naglasil, da je o demokratski stranki in ameriškem delavstvu rečeno, da sta šla vse predaleč.

"Kaj mislijo s tem?" je vprašal. "Ali naj to pomeni, da je naše ljudstvo predobro hranjeno, predobro oblečeno in predobro nastanjeno? Ali naj to pomeni, da so naši otroci deležni več in boljše izobrazbe kakor so do nje upravičeni? Ali smo šli predaleč zato, ker smo ustvarili enake prilike za vse delovne ljudi, moške in ženske, ne glede na njihovo plemo in polt? Ali je 62 milijonov delavcev v Ameriki preveč zdravih in preveč srečnih? Ali bi moralo manj delavcev delati kot jih dela?"

Republikanci pravijo, da hočejo spremembo. Torej naj povedo: katero teh stvari hočejo spremeniti?" Ko je stopil Stevenson v plesno dvorano Commodore hotela v New Yorku, kjer se vrši zborovanje konvencije, so ga delegati stoji pozdravili in mu priredili ovacije, ki so trajale dve minuti. Predsednik Green ga je predstavil kot "velikega moža, ki bo naš prihodnji predsednik". Ob koncu governerjevega govora pa je Green dejal: "Nikakega dvoma ni, kako čutimo napram temu velikemu. . . ." Konec njegovega stavka je zadušil silni aplavz.

Stevenson je posvaril delegacijo, češ da mora ameriško delavstvo previdno postopati s svojo močjo. "Mi sprejemamo danes dejstvo, da v sistemu privatnega podjetništva, katerega priznavamo vsi kot osnovo naše svobode in prosperitete, morejo delojemalci prosperirati le, če prosperirajo tudi njihovi delodajalci."

Kolizija avtobusa in traktorja SOMERSET, Pa. — Na Turnpike cesti v bližini tega kraja se je primerila kolizija Greyhound busa in težkega avto-truka. Ubiti sta bili dve ženski, ranjenih pa je bilo najmanj 28 oseb.

"Demokrati za M'Carthyja" MILWAUKEE. — Tukaj je bil ustanovljen klub "Demokrati za McCarthyja." Klub so ustanovili demokrate, ki bodo delovali za ponovno izvolitev zveznega senatorja McCarthyja.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Miklova Zala— Nocoj ob 7. zvečer je v SND, vaja za igro Miklova Zala.

Zadnje slovo— Društvo Slovenski dom št. 6 SDZ vabi svoje člane v sredo zvečer ob 7:30 v Mary Svetek pogrebni zavod na E. 152. St., kjer se bodo skupno poslovili od umrlega Jakoba Gregorina. Naslednji dan ob 10. uri naj se po možnosti udeleže pogreba.

Tridesetletnica poroke— Danes obhajata 30-letnico poroke Joseph in Margaret Jarc s Hecker Ave. Častitamo in na mnoga leta!

Sedma obletnica— V petek ob 8:15 bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. sv. maša zadušnica za pok. Jennie Arko v spomin 7. obletnice njene smrti.

Pozno cvetje— Na vrtu Johna Crčka, 18904 Shawnee Ave. je dve leti stara hruška nepričakovano vzcvetela sedaj — v jeseni. Zanimivo drevo si velja ogledati.

Ogled tovarne— Chase Brass & Copper Co. bo od 24. do 26. t. m. doprla vrata svojih dveh velikih tovarov v Euclidu, O. za ogled. Obiskovalci si bodo lahko ogledali naprave v tovarnah za izdelavo bakrenih in medenastih predmetov od 12. do 8. ure zvečer. Po ogledu bo na razpolago prigrizek in pijača. Prostor za parkanje je na razpolago pri Upson Road Plant na 1121 E. 260. St.

STRASSBOURG, Francija.— Dne 22. septembra je bil izvoljen za predsednika 26-članskega odbora, ki bo naredil osnovo za Združeno Evropo, Nemeč Heinrich von Brentano.

NAJNOVEJŠE VESTI

LOS ANGELES.—Senator Nixon, republikanski podpredsedniški kandidat je snoči izjavil po radiu in televiziji, da ni v ničemer kriv, ker je sprejel \$18.000 v prispevkih za kritje svojih izdatkov. Odlok, ali naj še ostane kandidat republikanske stranke ali naj resignira, prepušča glavnemu odboru stranke in njenim pripadnikom. — Gen. Eisenhower, ki je bil snoči v Clevelandu, je izjavil, da si bo pridržal svojo sodbo o Nixonu, dokler ne bo z njim osebno govoril.

CLEVELAND. — General Eisenhower je govoril snoči v mestni dvorani, kjer ga je poslušalo 18.000 do 20.000 ljudi.

PHILADELPHIA.—Mladi bokser Rocky Marciano je snoči premagal svetovnega šampijona Joe Walcott-a (črna).

CHESTER, Ill. — Skoraj 400 paznikov je z bombami, ki povzročajo solzavost, končalo tukaj upor 300 jetnikov, ki je trajal 27 ur.

COLUMBUS, O. — Ko se je včeraj Eisenhower ustavil s svojim spremstvom v Columbusu, kjer je s stopnišča kapitola nagovoril množico, je nenadoma stopil k njemu governer Lausche, mu podal roko in rekel: "Veseli me, da Vas morem osebno pozdraviti v Ohio. Vi ste dober Amerikanec in vesel sem, da Vas imamo med seboj." Ob teh besedah se je poslovil in odšel nazaj v notranjost kapitola.

Kontrole najemnin v meslu podaljšane do 30. aprila 1953

Za podaljšanje kontrol je glasovalo 28 councilmanov, proti pa trije.

CLEVELAND. — Mestna zbornica je v ponedeljek zvečer odglasovala, da se podaljša kontrola najemnin in stanarin do 30. aprila prihodnjega leta. Priporočili so tudi, naj se dovoli to zvišanje v višini 10 do 15 odstotkov. Za resolucijo, v kateri je bilo rečeno, da obstoja pomanjkanje stanovanj, je bilo oddanih 28 glasov, trije pa proti.

Voditelji mestne zbornice so si želeli čim prej rešiti to zadevo in sicer iz dveh razlogov. Prvič: bili so pod neprestanim pritiskom tako od strani hišnih posestnikov kakor od strani najemnikov, da se to stvar uredi, in, drugič, želeli so se izogniti seji mestne zbornice na židovski praznik Yom Kippur, ki bo prihodnji teden.

COLUMBUS, O. — Tukajšnja mestna zbornica je v ponedeljek odglasovala s štirimi glasovi proti trem, da se podaljša kontrola najemnin do 30. aprila.

Sovraštvo Sovjetije do kapitalističnega luksusa

NEW YORK. — Sovjetska zveza je postavila bleščeč zgled svojega zaničevanja kapitalističnega luksusa, ko je kupila palačo z 38 sobami za stan svojih delegatov pr Zdr. narodih.

Palača, ki se nahaja na 15 akrov obsegaajočem posestvu, ima celo tako nezasičane kapitalistične razkošnosti kot je bazen za plavanje z napravami za grejte vode v bazenu. Za palačo je plačala Sovjetija \$80.000. Stroški izgradnje te palače pa so znašali nad en milijon dolarjev.

Vremenski
prerok
pravi:

Danes in ponoči jasno in bolj toplo.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 24. septembra 1789 je bilo ustanovljeno vrhovno sodišče Zdr. držav.

TITO BO POSETIL ANGLIJO

V London bo šel na povabilo premierja Churchill, čigar gost bo jugoslovanski komunistični poglavar.

BLED. — Maršal Tito je sprejel povabilo angleškega premierja Churchilla ter se odločil za poset v Londonu.

To je povedal angleški zunanji minister Eden časnikarjem, s katerimi se je razgovarjal o svojem petdnevem obisku v Jugoslaviji ter o svojih razgovorih z jugoslovanskimi državniki. Eden ni navedel datuma Titovega obiska Anglije, toda ker je bil Kongres jug. komunistične stranke, ki se je imel pričeti 19. oktobra, nenadoma in nepričakovano odložen do 2. nov., sklepajo, da bo Tito obiskal London pred označenim datumom.

Odložitev Kongresa za pozneje je tem značilnejša, ker bo na tem kongresu sprejeta nova ustava, na katere osnovi bo postal Tito predsednik Jugoslavije.

Oče mučil otroka

ASHLAND, O. — Mati 17 mesecev stare deklice je povedala sodniku, da njen 19 letni mož Troy Cranmore na vse načine mučil otroka. Nedavno ga je žgal po trebuščku z gorečim vžigalnikom za cigarete. Sodnik je postavil neusmiljenega divjaka pod \$10.000 varščine do porotne obravnave, ki se bo pričela 25. septembra.

Jugoslavija preplavljena od zapadnih gospodarskih strokovnjakov

NEW YORK. — List N. York Times je objavil zelo zanimiv dopis iz Beograda, ki daje povsem drugo sliko o gospodarskem položaju v Jugoslaviji, kot pa jo dajejo v svojih izjavah komunistični kolovodje. Članek dokazuje, kako se jugoslov. gospodarstvo vedno bolj veže na Zapad. Komunistični voditelji stalno naglašajo, kako so neodvisni v svojem gospodarskem snovanju in "izgradnji socializma". Toda stvarnost je druga. Jugoslavijo so naravnost preplavili razni zapadni izvedenci, ki preiskujejo njeno gospodarstvo in dajejo v kaos se potap-

ljajočim komunističnim gospodarstvenikom nasvet za nasvetom, ki jih ponižno in vdano sprejemajo in pokorno izvajajo. Iz tega zanimivega članka objavljamo:

"Jugoslavija je pripravljena sprejeti odredilni pomožni načrt, ki so ga zanjo izdelali Zdr. narodi.

Izdatki za ta načrt so proračunani na \$700.000. Gospodarski izvedenci iz Amerike in drugih zapadnih držav so napravili na kraju samem obsežne preiskave in študijo o problemih Jugoslavije. Več kot 150 jih je že prešlo jugoslov. vladi uspehe svo-

jih raziskovanj in nasvetov.

Poleg pomoči, ki jo nudijo izvedenci tehničnih ustanov Zdr. narodov, so prišli v Jugoslavijo številni strokovnjaki za vprašanja proizvodnje živeža in poljedstva, strokovnjaki Odseka za svetovno zdravje in Odseka za civilno letalstvo.

Nekatera polja so ti izvedenci že preiskali. Med nje spadajo: produkcija azbesta in cinkovnih koncentratov, termoelektrarne, izkoriščanje vodnih sil in geomehanični problemi v zvezi z vodnimi elektrarnami, rudarstvo osnovnih kovin, proizvodnja poljedelskih strojev, lokomotiv,

tovornih avtomobilov, vlivanje alupe in uporabljanje lesnih odpadkov.

Jugoslavlani so že zgodaj priznali važnost te pomoči, ki jo dajejo Združeni narodi in s pomočjo katere jim bo mogoče industrializirati deželo in dvigniti življenjski standard ljudstva. Zato so sklenili odpreti državo strokovnjakom, ki jih bodo izbrali zapadni narodi."

(Iz gornjega članka je razvidno, da so se jugoslov. komunistični samodržci precej unesli v svoji nedostopni oholosti in v svoji mrznosti do "gnilega" Zapada! Uredništvo.)

Ameriška Domovina

AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 8th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 187 Wed., Sept. 24, 1952

Različno gledanje, različne sodbe

V povojnih letih se o razmerah v naši stari domovini veliko piše. Debele knjige so izšle o njej. Vse svetovno časopisje prinaša od časa do časa članke o življenju in razmerah v naši rojstni domovini. Med tem, ko je svetovno časopisje skoro enoglasno v tem, da razmere v Jugoslaviji niso najboljše, da vlada v deželi komunistična diktatura, da narod nima najosnovnejših političnih svoboščin, da Tito preganja Cerkev in vero, da ne trpi nobenega nasprotovanja, je "napredno" slovensko časopisje v Ameriki mnenja, da razmere tam niso preslabe, da ljudje ne trpe prehudega pomanjkanja in da jim tudi svobode Tito da dovolj.

V zadnjih letih odhajajo naši rojaki v velikem številu na obisk v stari kraj. Ob povratku devajo nekateri vse v nič, drugi pa hvalijo napredek, ki ga je naša rojstna domovina napravila pod Titovo vladno, na vse pretege. Težko je reči, da je tako različnim sodbam kriva le propaganda. Morajo biti le še kaki drugi vzroki.

Razen nekaterih izjem, ki hočejo s Titom čez drn in strn, se ogromna večina obiskovalcev naše domovine strinja v tem, da v deželi ni svobode, da je UDV vse povsod in da ljudje nimajo poguma, da bi svoje mnenje javno in odkrito povedali. Ni politične in ni verske svobode, to priznavajo vsi kolikortoliko trezni in pošteni opazovalci.

Tisti rojaki, med nami, ki bi najrajši vse cerkve spremenili v plesišča ali pa jih podrli, tisti, ki jih že zgrabi jeza, če le slišijo kaj o veri in cerkvi ali pa od daleč vidijo kakega duhovnika ali redovnico, se Titovega preganjanja Cerkve in vere vesele in trdijo, da je v Titovini svobode več kot dovolj, kajti tako svobodo bi imeli nekateri radi tudi tukaj. Njihovega pričevanja ne more nihče jemati resno. Oni gledajo svet in razmere na njem skozi veri sovražno očala in zato niso v stanju razmer stvarno in pošteno presojati. Teh in takih je med našimi rojaki, ki so domovino obiskali, malo, tako malo, da se o njih ne splača niti govoriti, sicer jih pa vsi poznamo.

Velika večina obiskovalcev gre tja v prvi vrsti z željo, da vidi svoje domače, da morda še zadnjikrat tisne roko ostarelemu očetu ali materi, za politiko se malo ali celo nič ne zanimajo. Ti povedo ob povratku pošteno, kar so videli in doživeli. Ti vedo povedati, da je tam hūd pritisk, da je vlada Cerkvi in veri sovražna, da pa narod v cerkev kljub temu zahaja in duhovnike spoštuje ter podpira. To so opazili mimogrede, kjerkoli so že bili. Povedo dalje, da ljudje trpe vsakršno pomanjkanje, da jim manjka obleke in obutve, da pa se, ker so skromni, le prebijajo skozi življenje, posebno če dobe še kako malo podporo od tod.

Če so se ti obiskovalci držali samo svojega rojstnega kraja, ne vedo dosti več povedati. Kdor pa je potoval in si deželo ogledal podolž in počez potem, ko jo je zadnjič videl pred 30 ali 40 leti, pa tudi pohvali napredek. Domovina je zelo napredovala, pravi. Govori o lepih zidanih hišah, o novih tovarnah, o električni razsvetljavi, o novih šolah, o delavskem zavarovanju, o pokojninah in še o raznih drugih blagih, o katerih so mu trdili Titovi propagandisti, da jih je prinesel narodu Tito.

Pa ga povprašaj, ali je vse to bilo v Ameriki, ko je on sem prišel. Je imel v hiši tedaj televiziō ali radio, električni hladilnik in pralnik? Je imel svoj avto? Ne, pravi, vsega tega tedaj ni bilo. Amerika je v zadnjih 40 letih zelo napredovala.

Tako je napredovala tudi naša rojstna domovina. Avtomobilov sicer v starem kraju pred zadnjo vojno ni bilo toliko, kot jih je tu, s tem pa še ni rečeno, da jih ni bilo toliko, kot jih je danes. Privatnih je bilo tedaj gotovo celo veliko več kot pa sedaj. Zato pa je imela vsaka hiša po eno ali dve kolesi (bicikel), kar je popolnopa zadoščalo za naše razmere. Hiše so bile lične, stanovanja okusno opremljena. Električnih hladilnikov in pralnikov ni bilo veliko, kot jih tudi danes ni. Pa brez teh se je že dalo živeti. Trezen in varčen delavec si je v desetih ali petnajstih letih zgradil s prihranki lahko lično hišico. More to danes? S svojim zaslužkom je lahko skromno preživel sebe in svojo družino ter bil tudi dostojno oblečen. Samo da ste videli te tovarniške delavce! Bili so oblečeni in so se znali obrniti, da jih ni bilo mogoče ločiti od povprečnega meščana. V sobotah so v trumah odhajali v planine, na izlete in razne zabave. Delo v tovarnah v splošnem ni bilo pretežno. Je danes še tako ali celo boljše? Ne!

Kmetje v okolici mest in večjih naselij so tudi še kar dobro shajali, slabše pa je bilo v nekaterih predelih Dolenjske, Notranjske, Bele krajine in še ponekod drugod, kjer ni bilo tovaren in si ljudje niso mogli poiskati zaslužka. Tem predelom pa tudi Tito ni pomagal, tam ni postavil veliko novih tovaren, če je sploh katero omembe vredno.

Državni uradniki so dobili po 35 letih službe polno pokojnino, ki je znašala nad devet desetlin zadnje plače. Delavci so bili upravičeni do pokojnine po 40 letih dela. Pokojnina je bila tik pred vojno vpeljana celo za kmete. Vse delavstvo, tudi kmečko, celo služkinje je bilo — zavarovano zoper bolezni in zoper nezgode. Bolan delavec je imel za-

stonj bolnišnico, zdravnika in zdravila. Če je bolezen pustila posledice in je bil za delo nesposoben, je dobil pokojnino. Vse to je bilo in obstajalo, ko slovenski narod o Titu niti slišal ni. Tega ti naši obiskovalci ne vedo, ker na to niso nikoli pomislili in ne po tem povprašali. Če bi to vedeli, bi bilo njihovo navdušenje nad napredkom pod Titom daleko manjše in z nami vred bi bili prepričani, da je slovenski narod s Titom in pod Titom daleko več izgubil, kot pa dobil.

Proslava stoletnice prihoda slovenskega misijonarja Franca Ksaverija Pirca v državo Minnesoto

St. Cloud, Minn. — Le malokdaj se more v zgodovini Slovencev v Ameriki prebuditi tako veličasten in pomemben dan, kot se je prebudil 15. septembra tekečega leta.

Veličasten je bil ta dan za ves slovenski katoliški narod tako v starem kraju, kot tudi kjerkoli širom sveta.

V St. Cloudu, na sedežu katoliške škofije istega imena, v osredju države Minnesota v Ameriki, je katoliško prebivalstvo postavilo prelep spomenik sinu slovenskih staršev misijonarju Francu Ksaverju Pircu.

Tega moža imenujejo katoličani te škofije "očeta organiziranega katolištva," Indijanci pa so mu dali posebno imeniten pridevek: "Big heart," to je "Veliko (dobro) srce."

Ta veliki sin malega slovenskega naroda se je rodil 20. novembra 1785 v Kamniku nad Ljubljano. Kljub veliki revščini svojih dobrih staršev je študiral in je v 28 letu svoje starosti postal duhovnik. Posvetil ga je ljubljanski škof Kavčič dne 13. marca 1813.

Tisto noč pred svojo posvetitvijo za službo Njemu, ki je naročil: "Pojdite in učite vse narode!" je France preživel v molitvi in svetem pričakovanju. Tedaj gotovo ni mislil, da bo Gospod ukrenil vse tako, da bo 22 let kasneje zapustil svojo faro na Podbrezju ter odšel v Michigan med Indijance, da jih bo učil v njih jeziku svete vere in jih krščeval v imenu Troedinega Boga. Tisto noč ni vedel, da mu bo ljubljanski škof Wolf dal dovoljenje za odhod, ni vedel, da ga bo škof Rese iz Detroita radevolje sprejel, ni mislil, da bo kdaj potoval 3 mesece iz Ljubljane v Slovenijo v Detroit v Michiganu in še dalje. Tedaj ni slutil, da se bo ladja zadnjo noč pred prihodom na cilj razbila ter, da jih bo Vsemogočni rešil nagle smrti. Tisto noč v pričakovanju svetega maziljenja naš nesebični Kamničan ni vedel in ni pričakoval, da bodo kdaj prišli nad njegovo domovino časi, ko bo bela Ljubljana imela dva škofa: škofa Antona v Ljubljani in škofa Gregorija v pregnanstvu v Ameriki. Tisto noč ta nesebični, skromni in ponižni duhovnik Gospodov ni slutil, da bo 140 let kasneje ob stoti obletnici prihoda v centralno Minnesoto detroitski kardinal Nj. Em. kardinal Mooney njemu v časten spomin odkrival spomenik in da bo pri tem odkritju prisoten četrti naslednik njegovega posvetitelja ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman kot škof v eksilu.

Edinstvena slovesnost se je pred zakritim spomenikom pričela točno ob 2:30 popoldne. Na prostoru pred bolnišnico v St. Cloudu, kjer ta spomenik stoji, se je v pričakovanju prihoda Nj. Em. kardinala Mooney-a in njegovega spremstva zbrala velika in pestra množica ljudstva. Posebno pozornost so vzbujale uniformirane skupine katoliških veteranov z zastavami, Kolumbovih viteзов, tetoviranih Indijancev v svoji tradicionalni operjančeni noši, dve uniformirani godbi študentk in mnogo drugih. Prisotnih je bilo veliko število duhovnikov in redovnih sester s papeškimi zastavami in zastavicami, ki so krasile tudi pročelje močene bolnice.

Točno ob določeni uri se je v avtih pripeljal spremstvo kardinala Mooney-a. Vsakega posameznega nadškofa oziroma škofa je spremljalo spremstvo Kolumbovih viteзов četrt stopnje. Njihov prihod je pozdravila godba. Nj. Em. kardinala pa je ljudstvo pozdravilo s burnim ploskom. V spremstvu Nj. Em. je bilo poleg domačega škofa Most Rev. Joseph F. Busch-a in pomožnega škofa Petra Bartholomee-a še 20 nadškofov in škofov iz vseh delov Amerike ter eden, naš Gregorij iz tujine. Z njim je bil msgr. J. Oman, župnik fare sv. Lovrenca v Clevelandu.

Program odkritja spomenika je poleg odkritja in blagoslovitve po Nj. Em. obsegal še točko prevzema spomenika v oskrbo. Spomenik je prevzela v oskrbo mestna uprava St. Cloud in je zadevno izjavo v imenu tukajšnjega župana prebral Mr. Ray Guinlian. Nadalje je spored obsegal točko molitve. "Oče naš" v chipewanskem jeziku, ki ga je molil 88 let stari pra-nečak misijonarja Pirca, father Homar, ter originalni indijanski religiozni ples. Cerkveni pevski zbor od bližnjega sv. Štefana, ki je ves slovenskega rodu, je s svojim župnikom Rev. Edvinom Omanom zapel 4 pesmi v angleškem jeziku in eno v slovenščini. Osrednja točka teh nabožnih pesmi je originalna in jo je father Edvin spenil in harmoniziral posebej za stoletnico prihoda misijonarja Pirca v te kraje. "A hundred years with Crist." Ostale pesmi so slovenske toda v angleški priredbi. Slovensko peta pesem "O Marija naša ljuba Mati," ki jo je Gregor Rihar harmoniziral najbrže fathru Pircu na pot, je prisotnim pokazala globino in lepoto slovenske pesmi in je še bolj združila prisotne vernike v duhu katoliškega edinstva vseh krajev sveta. Kip je zelo lep in predstavlja fathra Pirca, ob katerem klečita en Indijanec in en beli pijonir.

Po končani slovesnosti se je izpred spomenika razvila procesija v avtomobilih skozi mesto do stolnice.

Avtomobili, ki so vozili posamezne cerkvene dostojanstvenike v spremstvu Kolumbovih viteзов, so nosile napise s polnim naslovom vozečega se gosta. Ljudstvo, ne samo šolska mladina, je skoro ob vsej 2 milji dolgi poti delalo gost špalir. Vsi so mimovozeče pozdravljali z zastavicami ali z vzklikanjem. Mnogi so bili srečni, da so z zamahom svoje desnice mogli pozdraviti svojega nadpastirja.

Tretji avto pred Nj. Em. kardinalom je nosil napis: "Bishop Gregory Rozman, "Yugoslavia." Ljudje so bili zelo pozorni in ponovno sem slišal besede: "See, this is the Bishop from Yugoslavia!" Pozdravljali so ga z burnim vzklikanjem in z vso spoštljivostjo. Tako je naš ljubljanski škof, ki je že leta 1935 obiskal te kraje, spet ponel sloves dobrega slovenskega katoliškega naroda med katoliške in nekatoliške Amerikance. V špajlirju so bili namreč tudi duhovci, ki so se ponašali z vso spoštljivostjo.

Procesija se je ustavila pred stolnico, na katere pročelju nad stopnicami je bil postavljen krasen oltar. Vse je bilo pripravljeno za pontifikalni blagoslov z Najsvetejšim. Po pozdravni pesmi šolske mladine je domači moški škof Most, Rev. Peter Bartholomee v imenu škofa-gostitelja Most. Rev. Joseph-a Busch-a in v svojem imenu pozdravil Nj. Em. kardinala Mooney-a in vse prisotne v imenu slovenskega naroda.

ney-a in vse navzoče.

Nato je sam kardinal v prekresem globokem govoru opisal življenje in delovanje slovenskega misijonarja Franca Ksaverija Pirca. Povdaril je vso nesebičnost in požrtvovalnost tega služabnika Gospodovega, ki je točno pred sto leti (16. septembra 1852) prispel v območje te škofije, v kateri je postal oče organiziranega katolištva in ljubljence Indijancev, ki so ga nazivali "Big Heart." Višek govora pa je bil, ko je kardinal z vso živahnostjo svojega odličnega govorniškega daru povdaril, da je njegov prednik pred 117 leti sprejel tega nesebičnega slovenskega duhovnika iz Ljubljane v Slovenijo, ki je prišel misijonarit z dovoljenjem takratnega ljubljanskega škofa, čigar današnji naslednik "The Most Rev. Gregory Rozman, bishop of Ljubljana," škof iste škofije, v kateri je Pirc deloval, preden je prišel v Ameriko, stoji med nami v eksilu, odkar so komunisti na oblasti v njegovi deželi. Nj. Em. kardinal Mooney je pozval ljudi, naj molijo za preganjane katoličane v po komunistih obvladanih deželah širom sveta!

Te besede katoliškega nadpastirja iz Detroita v Michiganu, so prisotnim izvalile solze ganotja in solze katoliškega občestvenega sočustvovanja.

Po svojem govoru se je Nj. Em. med splošnim petjem Marijinih in drugih pesmi, ki jih je pel tudi kardinal sam, obredno preoblekel za sveti blagoslov z Najsvetejšim. Vsa množica je v najglobji pobožnosti kleče sprejela sveti blagoslov in se je po zadostilni molitvi razšla z namenom, da se naslednje dne udeleži blagoslovitve bogoslovnega semenišča v St. John's-u, ki je v tej škofiji trden dokaz sadov, čigar početnik je bil sodelavec škofa Barage, Slovenec

"THE BIG HEART" Franc Ksaverij Pirc. —P.

Podr. št. 14 SZZ praznuje 25-letnico ustanovitve

Cleveland, O. — Novembra bo poteklo 25 let, odkar je bila ustanovljena naša podružnica pri sestri Frances Rupert. Sklenile smo, da praznujemo naš srebrni jubilej 16. novembra z lepim sporedom. Že sedaj vabim vse članice, pa tudi druge slovenske rojakinje in rojake ta dan popoldne ob 4. uri v AJC na Recher Ave.

Pevski zbor "Slovan" nam bo za začetek zapel nekaj lepih slovenskih pesmi kot v nekaj pozdrav. Spomnile se bomo vseh mrtvih članic ter počastile še vse žive ustanoviteljice naše podružnice. Opozarjam že sedaj, naj se proslave vse udeležo.

Ob 5. uri se bo začela igra. Besedilo smo dobili iz starega kraja. Ta igra še ni bila med nami nikoli vprizorjena. Je nekaj čisto novega. Nastopili bodo izvrstni in preizkušeni igralci. Moramo torej upravičeno pričakovati, da bo predstava izvrstna.

Po končani igri bo na razpolago večerja za vse. Nihče ne bo imel izgovora, da mora iti domov, k večerji. Že med večerjo, posebno pa po večerji bo igral Grabnarjev orkester. Torej ne bo manjkalo niti priložnosti za ples. Prepričana sem, da se bo mlado i staro navdušeno vrtelo.

Pozdrave članicam, pa tudi vsem ostalim rojakinjam in rojakom

Mary Strukel, predsednica.

STARA PESEM IZ PRAGE

Po poročilih iz Prage je sodišče v Brnu obsodilo na prisilno delo nekega duhovnika, dve redovnici pa na zaporno kazen 20 let. Obtoženi so bili, da so nudili streho skupinam reakcionarjev, da so organizirali teroristična dejanja in da so vršili vojnusko službo po nalogu Vatikana.

TRŽAŠKE VESTI

Preosnova ZVU

Dne 1. septembra je področni poveljnik T. J. Winterton, naznanil, da je izvedena preosnova ZVU, kakor jo določa londonska spomenica o sporazumu. S tem dnem je dr. Vitelli prevzel svojo dolžnost kot višji upravni ravnatelj. Italijanska vlada je imenovala uradnike, ki bodo delovali pod neposrednim vodstvom dr. Vitellija, in general Winterton je odobril njihovo imenovanje. Izmed 18 imenovanih uradnikov sta samo dva pristna tržaška Italijana, da o Slovencih sploh ne govorimo. Tako se je torej demokracija pigrala z nami, a ne samo z nami Slovenci, ampak tudi s tržaškimi Italijani. V londonskem sporazumu so nas Slovence enostavno izločili iz vsakega javnega udejstvovanja, ko so določili, da mora zavzeti odgovorno mesto v tržaški upravi samo Italijan. Zaman so bile doslej vse naše pritožbe, da takih plemenskih diskriminacijskih določil, zares nismo pričakovali od angloameriške demokratične uprave, ki upravlja naše področje v imenu Varnostnega sveta Združenih narodov. Če je naše razočaranje veliko, ni nič manjše razočaranje tržaških Italijanov, ki so slepo sledili prividom irenditizma, namesto da bi zagovarjali samostojnost našega ozemlja, na katerem bodo lahko tržaški Slovenci in Italijani sami upravljali svoje življenske zadeve.

Mavhinje.

Dne 7. septembra je nastopil kot prvi župnik s tem naslovom v Mavhinjah preč. g. Joško Zorž svojo novo dušno-pastirsko službo. Do sedaj je služboval v Mirniku pri Dolenju v Brdih kjer teče meja med Italijo in Jugoslavijo.

Politični požari v Trstu

Kakor smo že poročali so neznani zlikovci zanetili požar pred vrati slovenske gimnazije v Trstu, ki pa na srečo ni imel hujših posledic. Resnicoljubno vladno glasilo "Ultime notizie" je drugi dan namignilo, da so požar podtaknili najbrž Slovenci sami, zakaj "tutto fa brodo" — "vse pride prav," ko se je treba "zagnati proti Italijanom." Pripomba je zelo bistroumna in točna: znano je namreč, da Slovenci zelo radi požigajo lastne prosvetne domove in ustanove. Tako so že leta 1920 upepelili "Balkan" v Trstu in požgali vse narodne domove v mestu in okolici.

Par dni za tem 6. septembra je izbruhnil požar na sedežu misinov (fašistov) in sicer ob belem dnevu in na zelo prometnem tekalšču Garibaldi v osrčju mesta. Gasilci, ki so prihiteli so se takoj spravili na delo. Tedaj se je razpočila petlitraska steklenica bencina, ki so jo bili požigalci položili pred sedež ter močno ožgala po licu enega izmed gasilcev. Po neumornem trudu je bil požar ugašen in škoda znaša 200,000 lir. Tudi v tem slučaju policija ni izsledila požigalcev. Radovedni smo ali bodo "Ultime Notizie" sedaj pisale, da so požar podtaknili misini sami in proti komu so se hoteli s tem zagnati. Vsa poštena javnost se vsekakor razi obeh političnih požarov zgraža. Kar se sedaj dogaja v Trstu spominja vse preveč na smrtonosne razmere pod fašizmom. Dne 1. sept. so nastopili v Trstu slu-

žbo od Rima predlagani uradniki ZVU, in do 6. sept. smo doživeli že dva politična požiga. Začetek ni slab.

Jesenski zbor SDZ

SDZ prinedi tudi letos svoj običajni jesenski zbor in ljudsko slavo dne 21. sept. na Opčinah pri Trstu. Letošnja manifestacija sovpada v čas najusodnejših odločitev vprašanja slovenskega obstoja na Tržaškem.

Ob tej priliki bodo vsi tržaški Slovenci najenergičneje protestirali proti 1. vsakršnemu raskosanju STO-ja; 2. kakršni koli priključitvi h katerikoli tuji državi; 3. solastništvu kakršne koli oblike; 4. kakršnemu koli plebiscitu; 5. vsakemu obnavljanju fašističnih metod požiganja in uničevanja naših kulturnih, gospodarskih in političnih ustanov; 6. slehernemu zapostavljanju in diskriminaciji našega življa na Tržaškem.

Zahtevali pa bodo popolno uveljavljenje Svobodnega tržaškega ozemlja in brezkompromisno spoštovanje mirovne pogodbe z Italijo, kar edino odgovarja življenskim potrebam STO-ja in potrebam njegovega širokega zaledja.

GORIŠKE VESTI

Sovodnje

V nedeljo 7. septembra je prvič javno nastopil z lepo prireditvijo na prostem sovoedenjski "Dekliški krožek," ki se je šele pred kratkim ustanovil. Dekleta, izmed katerih so bila večina izmed njih prvič na odru, so pokazala veliko nadarjenost in tudi požrtvovalnost, da so se tako dobro naučile precej težke vloge. Živi prizori, nanizani na besedilo Lovrenčičeve legende o Mariji in pastirici Urški so želi popolno priznanje in pohvalo.

Prof. Bežek umrla

V soboto 6. sept. je umrla v goriški bolnici po kratki bolezni gospa Zora Bežek, profesorica na strokovni šoli v Gorici. Pogreba se je udeležilo veliko število profesorjev in dijakov.

Doberdob

V nedeljo dne 7. sept. so kominformisti priredili v Doberdolu pod firmo ANPI-ja (Associazione Nazionale Partigiani Italiani) svoj praznik. Za to priliko so domačim padlim borcem položili venec z rdečimi trakovi in papirja, kot bi se bili slovenski borci borili za Italijo. Tako tudi slovenski kominformisti pobijajo narodno zavest med našim ljudstvom in žalijo spomin slovenskih borcev za svobodo. Lepak v spakedrani slovenščini, ki so ga kominformisti za praznik nalepili zraven italijanskega, je prava žalitev slovenskega jezika.

Otroški film "Kekec"

Na zadnjem filmskem festivalu v Benetkah je sodelovala tudi Jugoslavija. Predložila je tri filme: dokumentarni film "Slike iz Loškega pogorja," mladstveni film "Njgoš" in mladinski film "Kekec." Film "Kekec," katerega je režiral Jože Galc, je med 50-mi filmi enajstih narodov dobil prvo nagrado.

S tem priznanjem je mlada jugoslovska filmska umetnost doživela dosedaj največji mednarodni uspeh.

— V Ameriki ima 66.5% vseh družin vsaj po en avto. Farmarske družine so nad tem povprečkom, pri njih ima 70.6% vseh družin po en ali celo več avtomobilov.

Dr. Josip Gruđen

Zgodovina slovenskega naroda

Takoj skliče odbornike svoje ga parlamenta v Videm na posvet. Slenili so, da se osnuje splošna deželna bramba. Polovica vseh za orožje sposobnih mož naj bi šla s patriarhom proti Turkom, druga polovica pa varovala dom. Toda Benečani, ki so bili s Turki sporazumljeni, so znali preprečiti nameravani pohod. Furlanska mesta so se obotavljala, pustiti svoje vojaštvo iz dežele, da ga potrebujejo doma. Le z majhno četo se je patriarh na binkoštni terek (21. maja) leta 1415. odpravil proti Kranjski. Prišel je do Ribnice, pa med tem so bili Turki deželo že zapustili. — Še enkrat so bile naše dežele isto leto hudo vznemirjene.

Bilo je začetkom meseca avgusta, ko je vojvoda Hrvoje s pomočjo Turkov potolkel neko ogrsko-hrvaško vojsko, ki je bila vdrla v Bosno. Zmagovalci so zaledovali hečeče Ogre, napadli Dalmacijo, Hrvaško, celjsko grofijo in požigali pokrajine tja do Drave. Baje so takrat okoli 30,000 kristjanov odvedli preko Dalmacije s seboj domov. Tudi sedaj je strašna ves o turškem napadu povzročila velik strah po vseh sosednjih deželah. Toda razun dolgi posvetovanj se ni storilo nič.

Za Ljubljano je imel ta turški napad še to posledico, da je dobila nova mestno ozidje. V prejšnjih stoletjih je obsegal mestni zid, ki se je spuščal z grada na dveh straneh proti Ljubljani, le "tSari trg" s "Florjansko ulico". Izza trinajstega stoletja pa so nastali novi deli mesta okoli cerkve sv. Nikolaja in frančiškanskega samostana (na sedanjem "Vodnikovem trgu") in onstran Ljubljanske okoli avguštinskega samostana (sedaj "Marijin trg"). Tam so bile tudi naselbine židov in hiše plemiške gospode ("Gosposka ulica"). Ko so se Turki prikazali v ljubljanski okolici, so morali Ljubljanci izprevideti, kolika nevarnost preti nezavarovanemu delu mesta. Zato so se takoj lotili dela in napravili zid z jarkom in okopom tudi na levem bregu Ljubljanske okoli židovske in gosposke naselbine tja do cerkve nemških križarjev, kjer se je zid obrnil zopet proti Ljubljani. Vojvoda Ernest "Železni" je leta 1416. ukazal duhovski in svetni gospodi, da morajo mešane pri tem obrambnem delu podpirati. — Ljubljana je s tem dobila še enkrat večji obseg, kakor ga je preje imela.

Vsi popisani napadi so bili še le prvi obiski neljubih gostov; bili so poizvedovalni pohodi, ki so služili Turkom v to, da bližje spoznajo kraje in ljudi, kjer so si pozneje tolikrat poiskali sužnjeve in drugega bogatega plena. Strah in trepet je prešinil vse slovensko ljudstvo, ko se je zavedlo strašne nevarnosti. Toda za enkrat so napadi ponehali in več kakor pol stoletja so naše dežele imele mir. Treba je bilo prej na Balkanu poraziti zadnje predstraže, preden so turški roparji postali neomejeni gospodarji na naših tleh.

Odločilni boji so se takrat bojevali pri Carigradu, na ogrski meji, v Bosni in Albaniji.

Turkom je gospodoval po Mohamedovi smrti zopet odločen in podjeten mož, sultan Murad II. Bil je še le 19 let star, ko je zasedel očetov prestol, pa je vendar že znal vladatai in se je tudi na bojnem polju izkazal razumnega vojskovodja in hrabrega junaka. Kadarkoli je v vojski sam poveljeval, je gotovo zmagal. Osvojil si je velik del grškega cesarstva z mestom Solunom in si leta 1431. podvrgel vso

Albanijo. Z mnogoštevilno armado je leta 1437. pridrl na Ogrsko in Sedmograško in odnesel neizmeren plen. Našel pa je tedaj junaka, ki mu je bil kos v podjetnosti in vojskovanju. To je bil ogrski poveljnik Ivan Hunjadi, v hrvaških narodnih pesmih znan pod imenom "Janko Sabinjanin." Večkrat je z majhnimi četami premagal močne turške vojske in zlasti na Sveti dan l. 1443. pri Kunovici v Bolgariji skupaj s kraljem Vladislavom pridobil sijajno zmago. Sultan je moral sam prositi za mir, ki je bil sklenjen v Segedinu, in vrniti osvojeno Srbijo Juriju Brankoviću.

Isto leto je dvignil zastavo svobode albanski junak Skanderbeg. Bil je doma v oni gorati pokrajini, ki se razteza ob Jadranskem morju juž. od Skadra (Skutari) tja do gorovja Pindus ob grški meji in se je nekdanj imenovala Ilirija, sedaj pa se zove Albanija. Prepregajo jo visoke s snegom pokrite gore, s katerih padajo divji hudourniki v tesne doline in soteske. Gozdovi se menjajo s sočnatimi pašniki, strmo obrežje pa je razdeljeno v neštete zalive in pristanišča, ki so že po naravi dobro zavarovani. Tu je prebivalo že izza davnih časov svobodoljubno ljudstvo, ki se je samo nazivalo Skipetari, med tem, ko so jih tuji imenovali Albanci ali Arnavte. Albanci niso slovanskega rodu, temveč so potomci starih Ilirov, ki so drugod popolnoma izginili in le še v skalovitih gorah ob južni Adriji s čudovito vztrajnostjo ohranili svoj jezik in svoje narodne običaje.

Skanderbegovo pravo ime je bilo Jurij Kastriot, njegov oče Ivan je bil plemnit albanski knez, ki je stoloval v mestu Kroja, pa je l. 1423. moral svojo deželo prepustiti Turkom in svoje sinove dati za talnike. Mali Jurij je bil takrat še le 9 let star. Prisilili so ga, da je prestopil k mohamedanski veri in mu nadeli ime Skander-beg (knez Aleksander). Pridobil si je naklonjenost sultana Murada II., ki ga je dal vzgojiti s svojimi sinovi.

Toda v mladem Juriju ni ugasnila iskra sovražstva in mlačnosti. Ko mu je leta 1431. oče umrl, je Skanderbeg zahteval albansko kneževino kot svojo postavno dediščino. Sultan mu je ni hotel dati. Zdaj je le iskal priložnosti, da ubeži k svojim rojakom in na čelu vojske udari na Turčine. Z zvijačo se mu je posrečilo l. 1443. polastiti se mesta Kroje, in s tistim dnem je Albanija postala neodvisna. V trenutku se je razširil upor po vsej deželi. Albanski poveljniki so v Lješiu izvolili Skander-bega za svojega narodnega vojskovodja in mu prisegli zvestobo. Pričela se je dolga vrsta drznih bojev, ki jih je Skanderbeg izvajal večkrat sam s svojimi Albanci proti turški premoči. Petindvajset let je trajala ta junaška borba. Vsa Evropa je gledala takrat na albanske gore in občudovala junaka vseh junakov — Skander-bega.

Ta obupni odpor malega junaškega naroda je bil tem slavnnejši in sijajnejši, ker pade v dobo, ko so krščanske narode na Balkanu zadeli najusodnejši udarci.

Izpodbujen po Skanderbegovih uspehih je ogrski kralj Vladislav l. 1444. z maloštevilno vojsko 25,000 mož vdrl v Bolgarijo. Hotel je zadati oblasti smrtni udarec. Toda prevelika je bila samozavest krščanskih križarjev, ki so podcenjevali turško moč. Pri Varini jim stopi nasproti sam sul-

Misijonar Pirc — naš ponos

Te dni so obhajali v St. mazinga, in Jakoba Trobca, ki so Cloudu stoletnico prihoda velikega slovenskega misijonarja Franca Pirca v pokrajino ob zgornjem teku reke Mississippi oziroma v Minnesoto. Istočasno se je tam blagoslovilo veliko novo škofijsko semenišče. Na proslavo tega skromnega slovenskega duhovnika, misijonarja, je prišel celo kardinal Edward Mooney, nadškof v Detroitu, 3 nadškofi, kake 25 škofov in veliko število drugih odličnih osebnosti.

Ob tej priliki je izdal St. Cloudski škof Jožef Busch pastirsko pismo, ki se pričinja: "Stoletje življenja s Kristusmo! Stoletnica pastirstva očeta Pirca! Pred sto leti je prispel na ozemlje Minnesote apostolski mož, ki je bil poln ljubezni in vneme za razširjanje kraljestva Kristusovega na zemlji. Prihod tega častitega misijonarja, očeta Franca Ksaverija Pirca, ki je že prej uspešno deloval v Michiganu, pomeni zarjo nove duhovne dobe v škofiji St. Cloud." Na koncu pastirskega pisma imenuje škof Busch našega misijonarja "očeta škofije St. Cloud."

Dne 15. sept. so odkrili "očetu škofije St. Cloud," misijonarju Pircu, v parku, ki se po njem imenuje, krasen spomenik, strmo italijanskega umetnika Mastroinani. Bronasti kip na granitnem podstavku predstavlja misijonarja, ki z obema rokama združuje pri svojih nogah klečeča Indijanca in belca v znamenje, da se je misijonar Pirc posvetil delu tako za divje Indijance, kakor tudi za priseljence. Na granitnem podstavku pa je sledeči napis:

"Postavljeno 1952 v spomin Rev. Frančiška Ksaverija Pirca, "Očeta škofije St. Cloud." 1785-1880. Nastavljen od škofa Jožefa Cretina je prišel k Zgornjemu Mississippiju in okoliškim pokrajinam v l. 1852, da bi izpreobrnil Indijance in služil potrebam katoliških priseljenecv. Od postaje Crow Wing je deloval med raznimi plemeni in je ustanovil župnije: pri Belle Prairie, Sauk Rapids, St. Cloud, St. Augusta, Jacob's Prairie in St. Joseph. Posredoval je, da so prišli na pomoč benediktinci iz Pennsylvanije, vpeljal je tudi škofijske pionirje — duhovnike kot Jožefa Buha, Ignacija To-

tan Murad II. z nebrojno vojsko, ki so jo cenili na več kakor sto tisoč mož. Ni manjkalo glasov in krščanskem taboru, ki so opominjali, da se pravi Boga izkušati, ako se spuste v boj s toliko silo. Pa vzlic tem opominom se je bitka drugi dan pričela, in Vladislav je izgubil vojsko in življenje.

(Dalje prihodnjč.)

TELEVIZIJSKI TELEFON — Pred kratkim so razstavili v Londonu televizijski telefon. Gdč. Pat Cruxton na sliki se iz oči v oči pogovarja z osebo na drugem koncu mesta.

Slovenija je takrat zbiralala in zbiral darove za te misijone, Slovenci smo pomagali zidati tam cerkve, šole, pošiljali sem cerkvene posode, obleko in druge potrebščine, slike slovenskega slikarja Langusa so krasile mnogo cerkva v Minnesoti in drugod. Takrat je vso Slovenijo zajel val darežljivosti za misijone: Meščani so zbirali, kmetje so darovali, služkinje so si od ust pritržgale, da so pošiljale darove za ameriške misijone. Tako je n. pr. duhovnik in profesor Franc Metelko sam enkrat daroval 617 goldinarjev za te misijone, kar danes predstavlja vrednost vsaj \$10,000.

Če danes Amerika podpira Evropo, pač le vrača obresti za one darove, ki so jih nekdaj pošiljali sem naši dedje v domovini. Poleg teh mnogoštevilnih pionirjev-duhovnikov je pa pomagalo graditi veličino Amerike kake 300,000 slovenskih vseljenecv, ki so s svojimi žulji sodelovali pri ustvarjanju močne države.

Misijonar Pirc je šel predvsem iskat v tujino duše in širit nebesko kraljestvo. Toda misijonar Pirc je bil tipičen slovenski duhovnik: delaven, vstrajen, včasih morda malo trd na zunaj, pa dober v svojem srcu. On ni mogel mirno gledati bede okrog sebe. Poleg dušnega pastirstva je vršil tudi veliko socialno delo za priseljence in posebno še za Indijance. Pirc je bil velik dušni pastir, pa tudi kulturni in socialni delavec.

Dolga leta je vse svoje sile posvetil dušnemu pastirstvu in pomoči bližnjemu v tujini. Vedno pa je nosil v sebi veliko ljubezen do domovine, kamor ga je vedno vlekle srce. Ko se je izčrpal v delu, se je kot 88 letni starček vrnil nazaj v domovino, da v zemlji domači mu truplo leži — Misijonar Pirc je bil velik mož in Slovenci smo upravičeno ponosni na njega in njegovo delo. M.

Vesti iz Slovenije

V GRADU KAMEN pri Kandiji že od leta 1946 zidajo poleg internega oddelka novomeške bolnišnice še oddelek za bolnike na pljučih. Stavba je sicer že pod streho, je tudi že ometana in zasteklena, samo notranje opravila še ni in ni.

DR. MAKŠ SAMEC, redni član Slov. akademije znanosti in umetnosti ter ravnatelj kemičnega instituta v Ljubljani, je bil nedavno imenovan za dopisnega člana zagrebške Jugoslov. akademije znanosti in umetnosti.

DR. JOS. PLEMELJ, redni profesor matematično - naravoslovne fakultete in redni član Slov. akademije znanosti in umetnosti, je nedavno slavil 50-letnico svojega akademskega delovanja.

Ženske dobljo delo

Natakarica dobi delo

Išče se natakario. Katere zanima, naj se oglasi po 6. uri zvečer pri

Arko's Bar
4001 St. Clair Ave.

(x)

Pomoč v gospodinjstvu

Starejši zakonski par išče zaradi boleznij v hiši gospodinjstvo pomočnico. Hrana in stanovanje v hiši. Kličite RE-1-7582. —(189)

MALI OGLASI

Naprodaj

Grocerija in C-2 z dobrim zašluzkom. Lastnik mora ven iz mesta. Lahko poizkusite. Pokličite CE 1-2622. (189)

Hiša naprodaj

za 2 družini, \$15,900. 5 in 5 in dovršeno 3. nadstropje, dvojna garaža z "overhead" vrati, en furnez na plin, en na premog, ognjišče, omare za knjige in za posodo. Blizu E. 140 St., in St. Clair. Kličite MU 1-6945. (188)

Grozdje naprodaj

Cena na bušel ali ton. Naberejte jih lahko sami ali pa mi. Obiščite Henry Neuman na Caves Rd., severno od Mayfield Rd., v Chesterland ali pa kličite GA' 3-4411.

Naprodaj

Hiša za 1 družino na E. 117 St., blizu St. Clair Ave. 4 spalnice, plinska gorkota, izvrstno pobarvano in dekorirano, velik lot, 2 garaže. Se lahko takoj vselite. Lastnik LI 1-1012. (189)

Prehlajeni??

Pozabite to, spomnite se pa na ZDRAVLJNO KOPEL, tako hvaljeno za prehlade, revmatizem. Pišite takoj: CHERNE HEALTH BATH, 6904 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

Trgovska prilika

Delikatesen in mala restavracija je naprodaj. Živahna okolica, prometa za \$78,000. Zelo pripravno za celo družino. Pogodba za najemnino je še za 8 let. Za več informacije kličite

Euclid Shore Realty

IV 1-6076 RE 1-1898 (189)

Naprodaj

Naprodaj je delikatesen z C-2 licenco — tudi oprema. Pokličite HE 1-8296. (187)

Odda sobe

2 sobi se oddajo poštenim fantom na 915 E. 72 St. —(187)

Pohištvo naprodaj

Proda se 3 kose za sprejemno sobo. Pokličite po 5. uri zv. UT-1-1506. —(187)

Soba se odda

Odda se soba 1 ali 2 fantoma pri novonaseljeni družini, eventuelno tudi hrano. Pokličite EN-1-2647 od 5 pop. do 10 zv. —(187)

Opremljene sobe v najem

Za lahko gospodinjstvo za eno žensko \$7 na teden, za 2 je \$10, za moža pa za ženo \$15. Na 5811 Waverly Ct., vogal W. 58 blizu Detroit. ME 1-7489. (190)

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izbrano zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.
KE 1-4034

PAPIRANJE

ODSTRANITEV Z PARO

PROST PRORACUN

Stanley Maizel

1140 1/2 Norwood Rd. EX 1-6332

Moški dobljo delo

PUNCH PRESS OPERATORS

2. shift

Dobra plača od ure in od kosa
Plačana zavarovalnina
Plačane počitnice
Nočni premium

Employment urad odpr vsak dan od 8 do 5, v soboto od 8 do popoldne.
GEOMETRIC STAMPING CO.
1111 E. 200th St. Euclid, Ohio (189)

Splošno delo v tovarni

Prejemamo prošnje za splošno delo v tovarni. Dobra plača od ure in ugodni delovni pogoji. Mora biti stalen delavec. Oglasite se med 9 zj. in 4 pop. Eaton Mfg. Co.
E. 65th in Central Ave. (188)

"OLIVER"

potrebuje

LATHES

BULLARD

POTTER & JOHNSON

Small and Large

LIBBY

ARC ELECTRIC

WELDERS

BORING MILL

RADICAL DRILL PRESSES

MILLING MACHINES

ASSEMBLERS

2. in 3. shift. Incentiven zaslužek od začetka na produktih. Avtomatični povisek do najvišje meze in za življenjske stroške. Plačane počitnice in prazniki. Prispevajoča zavarovalnina. Cafeteria in parkanje. Visoka plača za nočni shift. Employment urad odpr od ponedeljka do vključivši petka od 8 do 4:30 popoldne.

The Oliver Corporation

19300 Euclid Ave.

(187)

FORD

MOTOR CO.

17601 Brookpark Rd.

zdaj preišče sposobne može za sledeča dela

FOUNDY WORKERS
CUTTER GRINDERS

TOOLMAKERS

ELECTRICIANS

MILLWRIGHTS

MACHINE

REPAIRMEN

GAS WELDER

HYDRAULIC

REPAIRMEN

GAS WELDER

HYDRAULIC

REPAIRMEN

DIE SETTERS

Prošnje lahko vložijo tudi moški, ki znajo delati na eni izmed sledečih strojih in toolroom.

MILLING

MACHINES

GRINDERS

LATHES

SHAPERS

Izvrstna plača od ure z dodatkom za življenjske stroške

Pridite osebno takoj v naš Personnel Building na Engle Rd. blizu Brookpark Rd. (187)

Delo za moške

MATERIAL HANDLERS

(hand trucking)

Vzamemo do 55 let. - Plača od ure. The Superior Die Casting Co.

1001 London Rd. (189)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

"Deset dni ni nič; ali čakati, ali pa sploh ne čakati."

"Jaz pa mislim, da ne bi čakali, saj kaj imamo izgubiti, če kaj jutri odidemo? Če ne najde knežnje gospod Skrzetuski, se morda z božjo pomočjo posreči nama," je rekel Volodijovski.

"Vidiš, gospod Mihael, tu se ne da nič prezirati; ti si mlad in hoče se ti doživljajev," je odgovoril Zagloba, "a tu je tudi nevarnost, da se, če bi jo posebej iskal on, a posebej mi, lahko zbudi v tamkajšnjih ljudeh nekaj sum. Kozak je zvit in se boji, da kdo ne bi odkril njihovih namer. Oni tam utegnejo imeti z obmejnimi pašo okoli Hočima ali pa s Tatarji za Dnjestrom kak sporazum glede bodoče vojne — kdo ve! Tedaj bodo posebno pazili na tuje ljudi, a posebno še na take, ki poizvedujejo o potih. Jaz jih poznam. Izdati se je lahko, kaj pa potem?"

"Tembolj, ker Skrzetuski lahko pride v tako nevarnost, v kateri mu bo treba pomoči."

"To je tudi res."

Zagloba se je tako zelo zamislil, da sta mu kar senci trepetali.

Naposled se je zdrnil in rekel:

"Če se vse pomisli, bo treba iti."

Volodijovski se je zadovoljno oddahnil.

"Kdaj?"

"Tu se odpočijemo še kake tri dni, da se okrepša duša in telo."

In res, drugi dan sta se oba prijatelja že začela pripravljati za pot, ko je iznenada, ravno večer pred odhodom, prispel dečko gospoda Skrzetuskega, mladi Kozacek Ciga, z novicami in listi za Vieršula. Ko sta Zagloba in Volodijovski to izvedela, sta se takoj

odpravila v poveljnisko stanovanje in ondi čitala sledeče:

"Jaz sem v Kamiencu, do katerega je pot na Satanov varna. Potujem v Jahorlik z armenskimi trgovci, katerim me je priporočil gospod Bukovski. Ti imajo tatarske in kosaške spremne liste za svoboden prehod do Akermana. Mi pojdemo na Ušico, Mohilov in Jampol s svilo ter se bodejo spotoma ustavljali povsod, kjer le bivajo živi ljudje; morda mi tudi Bog pomore, da najdem, česar iščemo. Mojima tovarišema, Volodijovskemu in gospodu Zaglobi, povej, gospod Krištof, naj počaka name v Zbaražu, če si ne izmisli kaj drugega, zakaj po tej poti, po kateri grem jaz, ni mogoče iti v večjem številu, in sicer radi velike pazljivosti Kozakov, ki zimujejo v Jampolu in nad Dnjestrom, tja do Jahorlika, in ko nje čuvajo v snegu. Česar jaz sam ne opravi, tudi trije ne bi opravili, jaz pa bi prej veljal za kupca. Zahvali ju, gospod Krištof, iz vsega srca za njuno odločnost, ki je ne pozabim, dokler bom živ, toda čakati nisem mogel na nju, ker me je vsak dan bolj moril. Tudi tega nisem mogel vedeti, če prideta; najlepša prilika je sedaj, ko gredo vsi kupci po svilo in živež. Zvestega dečka ti pošiljam, pazi nanj, ker ga ne potrebujem; bojim se njegove mladosti, da bi česa ne izblebetal. Gospod Bukovski mi jamči za one kupce, da so pošteni, kar mislim tudi jaz, verujoč, da je vse v roki najvišjega Boga, ki nam, ako hoče, izkaže svoje usmiljenje in skrajša naše muke, amen!"

Gospod Zagloba je končal list in pogledal na svoja tovariša, onadva pa sta molčala; naposled je rekel Vieršul:

"Vedel sem, da je šel tja."

"Kaj naj storiva?" je vprašal Volodijovski.

"I kaj?" je rekel Zagloba, raztegnivši roke. "Nimamo iti po kaj. Da jezdi s kupci, je dobro, ker lahko povsod pogleda in se temu nihče ne čudi. Sedaj je v vsaki koči, v vsakem hutoru kaj kupiti, ko so oropali pol Poljske. Težko bi nama bilo, gospod Mihael, priti za Jampol. Skrzetuski je črn kakor Vlah in laže velja za Armenca, a tebe bi koj spoznali po tvojih ovsenih brki. V kmetiški obleki bi bilo ravno tako težavno. Naj ga Bog blagoslovi! Tam nimava nič iskati — to moram priznati, dasi mi je žal, da pri osvobojenju te ubožice nič ne pomoreva. Vendar sva napravila gospodu Skrzetuskemu veliko uslugo, ko sva pobila Bohuna, saj če bi on živel, tedaj ne bi jamčil za življenje gospoda Jana."

Volodijovski je bil zelo nezadovoljen; obetal si je potovanje, polno doživljajev, sedaj pa se mu je napovedovalo dolgo in sitno življenje v Zbaražu.

"Morda bi šla vsaj do Kamienca?" je rekel.

"Kaj bodeva tam počela in od česa bodeva živela?" je odgovoril Zagloba. "Vseeno je, v katero zidovje se zapreva. Treba je čakati in čakati, kajti tako potovanje utegne vzeti gospodu Skrzetuskemu mnogo časa. Človek je mlad, dokler se giblje (tu je spustil gospod Zagloba glavo mehanočno na prsi), a stara se v brezdelju, toda težko je . . . saj si tam pomaga brez naju. Jutri dam

za slovesno mašo, da bi mu Bog dal srečo. Bohuna sva pobila — to je glavno. Gospod, ukaži konje razsedlati — treba je čakati."

In res, drugi dan so se začeli za oba prijatelja dolgi, enakomerni dnevi čakanja, katerih niti pijača niti igra s kockami ni mogla razvedriti — in vlekli so se brez konca in kraja. V tem je nastopila stroga zima. Sneg, skoro sežen debel, je pokril zbarske ravni in vso zemljo; divje zveri in ptice so se približale človeškemu stanovanjem. Po cele dneve se je slišalo krakanje nezmernih vranjih in krokarjskih jat. Minil je ves gruden, potem prosinec in svečan — o Skrzetuskem ni bilo niti sluha.

Gospod Volodijovski je jezdit v Tarnopol iskal prigod; Zagloba je postal resnoben in je tožil, da se stara.

XVI.

Komisariji, ki jih je poslala Poljska, da bi se pogajali s Hmielnickim, so dospeli naposled v največjih težavah do Novoselkov in se tam ustavili, čakajoč odgovora od zmagovalnega hetmana, ki je tačas bival v Čehrinu. Sedeli so žalostni in utrujeni, ker jim je po poti neprestano grozila smrt, a težave so se množile na vsakem koraku. Dan in noč so jih obkroževale trume črni, vsled umorov in vojne popolnoma zdivjane, in tulile za smrt komisarjev. Mnogokrat so naletavali na čete brez poveljnikov, sestoječe iz razbojnikov in divjih pastirjev, ki niso imeli niti najmanjšega pojma o narodnem pravu, gladni krvi in plena. Res, da so imeli komisariji sto konj spremstva, katere je vodil gospod Brišovski, razen tega jim je poslal sam Hmielnicki, ki

je domneval, kaj bi se jim lahko pripetilo, polkovnika Donca s štiristo molojci naproti; toda ta eskorta ne bi zadoščevala, zakaj divje trume so rasle od ure do ure in postajale čimdalje bolj divje. Kdor se je od spremstva ali od služabnikov oddaljil le za en trenutek od trume, je izginil brez sledu. Bili so kakor tropica potnikov, ki je obkrožajo sestradani volkovi. Tako so minevali celi dnevi, tedni; ko pa so nočevali v Novoselkih, se je zdelo vsem, da se jim bliža zadnja ura. Dragonsko spremstvo in eskorta Donca sta bila od večera pravo bitko za življenje komisarjev, ki so molili molitve za umirajoče in priporočali svoje duše Bogu. Karmelit Letovski jim je po vrsti dajal odvezo, medtem pa so izza oken s povevom vetra prihajali

strašni vriski, odmev strelav, peklenški smeh, breket kos, kliči: "Na pogibel!", posebno proti vojvodi Kiselu, ki je bil glavni predmet srditosti.

To je bila strašna noč, a dolga, ker je bilo pozimi. Vojvoda Kisiel si je podprl glavo in sedel nepremično nekaj ur. Smrti se ni bal, ker od časa, odkar so zapustili Huščo, je bil tako izčrpan, zmučen, zaskrbljen, da bi bil skoro rad postal smrtno roko, in njegovo dušo je razirval neskončen obup. On je namreč kot Rusin iz krvi in kosti prvi prevzel vlogo pomirjevanja v tej brezprimerni vojni — on je nastopal povsod, v senatu in v sejm, kot najgorečnejši pristaš pogajanj, on je podpiral politiko kanclerja in primasa, on je najsilneje deloval proti Jermiji in je delal v dobri veri, s povevom vetra prihajali

— in je verjel iz dna goreče duše, da pogodbe, popustljivost vse zavrzuje, pomirijo zblizajo — a baš sedaj, v tem trenutku, ko je nesel Hmielnickemu bulavo in košastvu olajšave, je obupal o vsem — videl je na lastne oči neuspeh svojega delovanja, zagledal je pod nogami praznoto in propast.

(Dalje prihodnjič.)

"Nova" maša politični zločin

"Nova Gorica", slovenski titovski časopis, je nedavno zapisala: "Vsako praznovanje nove maše v Jugoslaviji je politični zločin, ker daje priložnost za go-

vore, ki bi utegnili dajati poguma odporu proti današnjemu socialnemu redu. . . Reakcionarni duhovniki organizirajo takaj slavja z namenom, da bi speljali versko čustvovanje vernikov na napačno pot in da bi vzbudili med prebivalstvom sovraštvo proti progresivni dejavnosti. . ."

Tole pisanje prav lepo kaže, kako razumejo titovci versko svobodo. Med tem ko imajo ateisti in sovražniki vere in cerkve svobodo, da preprečijo oziroma razbijajo kakršnokoli versko manifestacijo, nimajo verniki nobene zaščite od strani oblastev. Če se skušajo sami braniti, jih doleti seveda kazen.

Baragova Pratika

DVANAJSTI LETNIK

za navadno leto 1953

je zanimiva knjiga za vsakega Slovenca kjer koli. Za vsakega slovenskega človeka ima obilo koristnih nasvetov in obvestil. Poučne članke in spise, zanimive črtice in povesti.

Radi višjih stroškov kot povišane poštne in radi dražjega tiska stane letos nekaj več kakor lani.

S poštino stane letos \$1.25

Naročila je poslati v Money order, čeku, ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 West 34th Street

Berwyn, Illinois

Prehladi pridejo gotovo,

samo lani jih je štela statistika 17 milijonov v Zed. Drž. Ameriških. Ali veste, kako je zdravil znani kanadski zdravnik Sir William Osler svoj prehlad? "Vlečem se v posteljo, obesim klobuk na vznožno stranico, pa pijem malo viskija, dokler ne vidim dveh klobukov." Tak recept je napravil za sebe, zdravniška veda pa za prehlade pošteno priznava, da nima zdravila zanje, da še danes ne ve, kaj je bistvo prehladov, niti revmatizma ali artritisa, da pa upa vsaj v 10 letih dobiti kontrolo nad njim.

Izkušnja stoletij pa potrjuje za te bolezni še danes njo veljavo vroče-zračnih kopeli, po katerih je nanovo zamiljena, sedanjem razmeram prirejena in patentno zaščitena naša ZDRAVILNA KOPEL, o kateri so zdravniki in dosežani kupci polni hvale. S to kopeljo izpotežite bolezenske kapi prehladov, revme, nečiste krvi (izpuščaji!) in podobnih bolezni, ki se nabirajo v Vas. Bodite uvidni in ne odlašajte, dokler je še čas. Tudi odvisno težo si boste zmanjšali s stalno rabo vsak teden. Ta na najlažji način pripravljena kopel je naravnost čudovito sredstvo, da dosežete ono ZDRAVO težo, ki odgovarja Vaši postavi.

Zdravilna kopel stane samo \$25.00 v delavnici v Clevelandu, kjerkoli v U.S.A. \$27.50 vse vpošteto, poština, zavarovalnina, sales-tax. Ničesar ni treba kupovati posebej. Pišite po pojasnila:

Cherne Health Bath
6904 St. Clair Ave.
Cleveland 3, O.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

(DR. KERNA)

je zopet v zalogi.

Po pošti stane \$3.25.

Dobite ga v potniški pisarni

AUGUST KOLLANDER
6411 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio
U. S. A.

DVA

POGREBNA ZAVODA

za

zanesljivo

izkušeno

sočutno

pogrebno

posrežbo

po

ceni, ki jo SAMI

izberete

pokličite

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1000 East 10th St.
Cleveland 1, Ohio

TVRDKA USTANOVLJENA 1922

Please save this price list

MIHALJEVICH BROS. COMPANY

Prosimo shranite to listo

6424 St. Clair Ave. - HEnderson 1-6152 - Cleveland 3, Ohio

Iz našega skladišča v prostem pristanišču v Trstu pošiljamo zdaj spodaj našete pakete, na katere ni treba plačati nobene carine.

Vsi paketi so polno zavarovani vse do zadnje postaje oziroma pošte prejemnika. Dostava v najkrajšem mogočem času in z jamčenjem ali pa se Vam vrne denar.

PAKET ŠT. C-1 \$15.50

10 lbs. sladkorja
10 lbs. riža
5 lbs. špagetov
5 lbs. kave
5 lbs. masti
5 lbs. pralnega mila

PAKET ŠT. C-4 \$15.50

11½ lbs. riža
10 lbs. špagetov
12 lbs. sladkorja
6½ lbs. kave

PAKET ŠT. C-7 \$16.50

20 lbs. sladkorja
10 lbs. riža
5 lbs. kave
1 lb. mlečne čokolade
1 lb. "Ceylon" čaja
1 lb. kakaa

PAKET ŠT. C-9 \$24.90

20 lbs. sladkorja
10 lbs. špagetov
10 lbs. masti
11 lbs. riža
5 lbs. polenovke
5 lbs. kave
2 lit. olivnega olja

PAKET ŠT. C-11 \$21.90

20 lbs. bele moke
20 lbs. sladkorja
10 lbs. masti
10 lbs. riža
5 lbs. kave
½ lb. "Ceylon" čaja

PAKET ŠT. C-2 \$18.75

11½ lbs. riža
10 lbs. sladkorja
6½ lbs. kave
5 lbs. polenovke
5 lbs. masti
¼ lb. popra

PAKET ŠT. C-5 \$15.75

15 lbs. sladkorja
11½ lbs. riža
6½ lbs. kave
7 lbs. masti

PAKET ŠT. C-8 \$13.50

5 lbs. špagetov
5 lbs. sladkorja
5 lbs. pralnega mila
5 lbs. masti
5 lbs. riža
5 lbs. kave

PAKET ŠT. C-10 \$21.90

20 lbs. bele moke
10 lbs. špagetov
10 lbs. sladkorja
10 lbs. masti
11½ lbs. riža
6½ lbs. kave

PAKET ŠT. C-12 \$24.00

37 lbs. masti
10 lbs. sladkorja
10 lbs. riža
5 lbs. kave
8 lbs. špagetov

PAKET ŠT. C-3 \$15.00

10 lbs. bele moke
10 lbs. sladkorja
10 lbs. riža
5 lbs. kave
5 lbs. masti

PAKET ŠT. C-6 \$13.25

10 lbs. špagetov
15 lbs. sladkorja
11 lbs. riža
4 lbs. kave

PAKET ŠT. C-13 \$16.75

22 lbs. sladkorja
11½ lbs. riža
6½ lbs. kave
½ lb. "Ceylon" čaja

PAKET ŠT. C-14 \$13.00

10 lbs. sladkorja
10 lbs. riža
5 lbs. kave
4 lbs. masti

PAKET ŠT. C-15 \$8.00

12 lbs. sladkorja
6 lbs. riža
2 lbs. kave

PAKET ŠT. C-16 \$8.90

5 litrov olivnega olja

PAKET ŠT. C-17 \$15.50

11 lbs. kuhane šunke

PAKET ŠT. C-18 \$10.90

24 zavitkov juhe z rezanci
5 lbs. mleka v prahu

ČISTA SVINJSKA MAST v originalni konzervi, 37 lbs. \$12.90

BELA MOKA Oog Ia v dvojnih vrečah, 100 lbs. \$12.00

NOV "SINGER" ŠIVALNI STROJ No. 239 \$148.00; žensko ali moško KOLO z lučjo in orodjem \$48.00

ŠTEDILNIKI NA LES ALI PREMOG od \$59.00 do \$115.00 z dvema pečicama in kotličem za vodo.

ELEKTRIČNI KUHALNIKI z 2 grelcema \$34.00; s 3 grelci \$47.00; s 3 grelci in pečica \$125.00

MIHALJEVICH BROS. COMPANY

6424 ST. CLAIR AVENUE

HE 1-6152

CLEVELAND 3, OHIO

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628